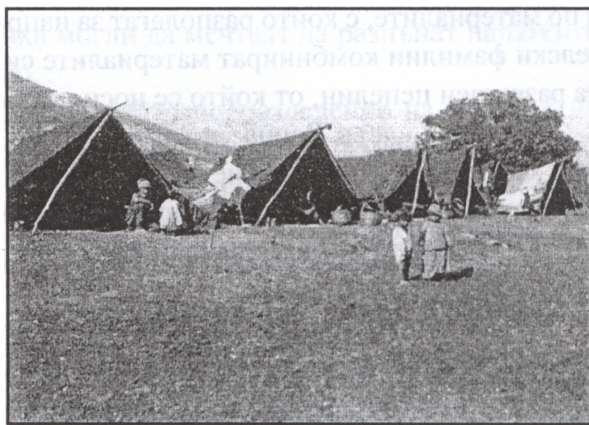

Картинно е описанието за чергарите на д-р Александър Паспати “Въпреки че те във всички провинции на Румелия са многобройни, може да се твърди, че в Антична Тракия са най-много. За почуда е, когато през горещото време на годината се виждат техните черни палатки опънати в близост до големите градове, както и до бедни села и паланки. Човек ги среща навсякъде с техните палатки, и с имуществото си, и с децата си, придружени от магарета или коне, как чергарстват от място на място. Понякога те са само едно семейство, понякога повече.... Циганите изоставят своите зимни квартири, наричани „кишла”, около средата на април и след това се разпръсват според времето на годината във всички обособени области... Те се връщат почти винаги в същите зимни квартири обратно, обикновено лагеруват извън селата, в близост до извор; техните животни пасат междувременно със завързани крака около палатките наоколо. В турски села, където са по-малко обиждани, може да бъдат видени техните палатки често в средата на селото опънати...” (Цит. по Марушиакова, Попов 2000: 73-74).

За покриване на летните палатки или колиби, циганите и куцовласите ползват “цигански черги” (“катуна”). „Катуните” или „циганските черги” се тъкат също като мутафчийските черги и се съединяват чрез пришиване. Отличават се от тях, че нямат шарки. За изработването им се взема само черна козина. Ако

Цигански катун

някой циганин си направи шарен катун, той е изложен на присмеха на всички останали. Размерите на един катун са 4,80 x 5,00 м. Обаче поръчките се правят на педи, като един плат трябва да бъде дълъг 12 педи, т.е. 2,40 м – дължината на половин катун. Така покривът на един катун е бъде съставен от 10 отделни плата, зашити един за друг. Козинявият покрив на катуните е отлична защита от дъжд, защото козината не позволява на водата да прониква в плата, а я задържа на повърхността. Клиенти на този вид мутафчийски произведения са: копанарите, гребенарите (бургуджиите), конекрадците и всички останали цигани, които живеят на открито (Венедикова 1963: 100).